

In duša kot odmev se potaji in skrije . . .
 A Luna se približa in obnjo se privije —
 in duša od dotika, zbudjena, pozveneva
 in od poljuba v spanju medli in omedleva.

(1904)

ZLATI ZASTORI IV Skrivnostna bela roka se blešči
 v deklških in preroških tvojih sanjah,
 kjer sončni ptiči so prišli na branje
 trt jantarnih, pit gosto grozdno kri,

kjer vihra se nikdar ne razbesni
 na jasnem nebu z belo konjenico,
 kjer roj čebel poldanskih na cveticah,
 vpletenih v venec nespleten, brenči . . .

In v temi sanj, ki brez besed šepeče,
 se roka sama samcata blešči
 in stiska dušo, rahlo in boleče.

In duša čaka, upa, koprni,
 srce razbija težko, hrepeneče
 kot reka, ki se med bregovoma vali.

1906 ali 1907

Maksimiljan Vološin

Aleksandri
 Mihajlovni Petrovi

Rad bil bi črna zemlja. Odprl bi prsni koš
 in oslepel v plamenih ognjenega Očesa
 ter čutil težki plug, nabrušen kakor nož,
 ki orje sveto pot globoko v živem mesu.

Pod težo nébesa, ki mrko-sivo gleda,
 bi moje rane pile potoke temnih vod.
 Rad bil bi oranica . . . In čakal bi težko,
 da končno pade v prst in zakali Beseda.

Rad bil bi Mati Zemlja. Rad slišal bi, kako šumi ponoči rž o skrivnem povračilu, in gledal rune zvezd, ki biserno teko po nočnem nebu modrem in črnem kot črnilo.

Bogdanovščina, 1906

Prevedel
Drago Bajt

POJASNJEVALNE OPOMBE

Izbor je poimenovan po naslovu zbirke Vjačeslava Ivanova, enega od vodilnih pesnikov ruskega simbolizma.

Vladimir SOLOVJOV (1853—1900), filozof in pesnik, »duhovni oče« ruskega simbolizma. Na nekatere mlajše simboliste (Belega in Bloka) so vplivale njegove religiozno-mistične ideje o združitvi Vzhoda in Zahoda. Sintezo pomiritve duha in telesa, neba in zemlje, stvarnosti in ideala je mogoče opaziti tudi v njegovi poeziji, ki je grajena na antitezah in polarizaciji besed. To kaže tudi pesem *V Alpah*, kjer se človekovo duhovno stremljenje primerja z dviganjem in upadanjem morja, besede pa se zbirajo okoli jasno polariziranih pojmov (spodaj/zgoraj, tu/tam).

Fjodor SOLOGUB (F. K. Teternikov, 1863—1927), pesnik, romanopisec, novelist, dramatik. Najbolj je znan po romanu *Mali hudič* (1907), najvidnejšem delu ruskega satanizma. Med poezijo izstopajo štiri knjige *Verzov* (1896, 1904) in zbirke *Ognjeni krog* (1908, 1922), *Biserne zvezde* (1913), *Zvonjenje v stolnici* (1921) ter *Čarobna čaša* (1922). Sologubov pesniški svet naseljuje skrivnostne demonske sile, ki omrtvijo človekovo voljo in moč in ga tirajo v objem vesoljnega zla. Rešitev prinašata samo smrt in onstransko večno življenje. Zato pesnik priganja svojega spremljevalca Liha, poseobljeno Zlo, naj ga čimprej odpelje iz praznega sveta, kjer je tujec.

Dmitrij MEREZKOVSKI (1865—1941), romanopisec, pesnik, filozof in kritik. Je avtor prvega manifesta ruskih simbolistov (*O vzrokih razkroja in o novih tokovih v sodobni literaturi*, 1893). Med romani je znana predvsem njegova trilogija *Kristus in Antikrist* (1896—1905), med pesniškimi zbirkami pa knjiga *Simboli* (1892). Pesem *Nirvana* že razodeva zlitje človeka z naravo in celotnim vesoljstvom, izmiritev duha in snovi v absolutni lepoti, dobroti in resnici.

Zinaida GIPIIUS (1896—1945), pripovednica in pesnica. Najboljše pesmi so zbrane v dveh knjigah *Zbranih verzov* (1904 in 1910). Pesem *Elektrika* je značilna zanjo: združitev nasprotnih polov povzroči smrt, ki pa v resnici prinaša Luč — večno življenje duha, očiščenega od snovi.

Konstantin BALMONT (1867—1943), pesnik. Izdal je veliko pesniških zbirk, med njimi pa so pomembne le nekatere: *Tišina* (1898), *Goreče stavbe* (1900), *Bodimo kot sonce* (1903), *Le ljubezen* (1904). V njih se pesnik kaže kot absolutno svoboden, svetu odprt subjekt, ki se prepušča ekstatičnim zamaknjenjem in videnjem. Kot tak je sposoben dojemati »soskladja« in »žarenja« absolutne resničnosti, ki jo nato upesnjuje v besedni magiji, verbalni glasbi. Prevedena pesem spretno izrablja simbolistične sinestezije (gledanje zvokov, slišanje barv).

Valerij BRJUSOV (1873—1924), pesnik, pripovednik, kritik prevajalec, urednik. Najboljše so njegove zbirke *Chefs d'oeuvre* (1895), *Me eum esse* (1897), *Tertia Vigilia* (1900), *Urbi et Orbi* (1903) in *Stephanos* (1906). Urejal je osrednje glasilo ruskih simbolistov *Tehtnico* ter prevajal iz vseh svetovnih jezikov, največ iz latinščine, francoščine in angleščine. Eruditstvo je gnalo pesnika v idejno, snovno, motivno in oblikovno sposojanje iz svetovne književnosti, ki pa ga je znal izvirno simbolistično preoblikovati. Pesem *V Kavarni* je simbolistični prikaz mesta in sveta, ki mu vlada Satan.

Aleksander BLOK (1880—1921), pesnik, dramatik, esejist. Znane so njegove zbirke: *Verzi o Prelepi Dami* (1904), *Nenadejana radost* (1907), *Zemlja v snegu* (1908), *Nočne ure* (1911), *Verzi o Rusiji* (1915) ter pesnitvi *Dvanajst* in *Skiti* (1918), med lirskimi dramami pa *Neznanka* (1906), *Balaganček* (1907) ter *Vrtnica in križ* (1912). Prevedena pesem je iz obdobja, ko je pesnik zgubil vero v prelepo Damo, od katere je pričakoval zgladitev zemeljskih disharmonij, ter zagledal »strašni svet« v fantastično